

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 25 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН, згідно з яким поширюється федеральна допомога тим ветеранам, які хочуть продовжувати студії після відбуття військової служби. Під час церемонії підписування цього закону Президент заявив, що новий закон забезпечить військовим ветеранам чотирирічні студії в коледжі, коли вони виступили два роки у збройних силах країни. Старий закон гарантував місяць студії за кожний місяць військової служби, а новий закон дає два місяці студії за кожний місяць військової служби. Також адвохи по ветеранам, що згинули під час військової служби, та дружини на 100 відсотків нездібних до праці ветеранів, дистанції підмоги на студії. Місячна підмога вносить від 130 до 175 дол. місячно, залежно від родинного стану.

У ВЕРЕСНІ Ц. Р. ЗАПАСИ ЗОЛОТА у ЗСА збільшилися на 74 мільйони дол. і становили при кінці минулого місяця 10.75 мільярдів дол. В повільній сумі 388 мільйонів дол. становили стабілізаційний фонд. Вересень був другим місяцем, в якому збільшилися запаси золота. З достовірних кол повідомляють, що це Франція у вересні знову продала Америці золото. В червні вона продала була ЗСА 220 мільйонів дол. золота. Франція потребує американських доларів, щоб ними підтримувати вартість свого франка на закордонних біржах. В липні ц. р. уряди закордонних держав мали 12,609,000,000 дол., за які могли б викупити все американське золото.

СКИНЕНИЙ ПАНАМСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ д-р Арнульф Аріас після одностороннього замаху на будинок панамської амбасаді у Вашингтоні, Д. К., залишив цей будинок та перейшов мешкати до недалекого готелю. Прихильники військової хунти в Панамі, які скинули д-ра Аріаса, перейняли будинок амбасаді під свій захист та переміняли всі ключі, які змінив був д-р Аріас. Д-р Аріас заявив, що він тільки символічно маніфестував своє ставлення. Він старатиметься про те, щоб Організація Американських Держав виступила проти військової хунти.

В ЛИСТОПАДІ ЦЬОГО РОКУ ПО'ЯВИТЬСЯ книжка Джіма Бішопа під заголовком "День, в якому застрелено Кеннеді". Дружина покійного президента Джона Ф. Кеннеді просила автора цього твору, щоб не писав цієї книжки. Але він її не послуховав і написав, і тепер видає свою працю окремою книжкою, і скодована частина цього твору по'явиться в листопадовому числі відомого місячника "Ди Лейдс Гови Джорнел", яке є вже в руках читачів. Два роки тому пані Кеннеді, тепер пані О'Насіс, писала автору, щоб не писав цього твору. Бо її та її дітям було б прикро читати рекламу з таким заголовком. Автор не послуховав дружини покійного і видає книжку.

У СВІТІ

СГІНЕТ ЗВЕРНУВСЯ ДО ГУННАРА ЯРРІНГА з проханням, щоб той дістав від Ізраїлю виразу відповіді, чи Ізраїль готов евакуйовати зайняті ним арабські землі, та як Ізраїль уявляє собі нові кордони, про які постійно говорить. Гуннар Яррінг — це офіційний посередник від Об'єднаних Націй для ізраїльсько-арабського конфлікту. Для арабів найважливіше річ — звільнення арабських, окупованих Ізраїлем, земель, а для Ізраїлю — відмова арабів від воєнничої позиції та гарантія безпеки на майбутнє.

В СГІНІТІ НАСТАЛА велика радість, коли офіційно повідомлено, що в суттінці з ізраїльськими дітьми над Суецьким каналом — збито два ізраїльські літаки. Ізраїль рішуче заперечує ту вістку.

З ВІДНІ ПРИБУДУТЬ ДО ЗСА під кінець цього тижня перших 160-170 чеських втікачів. Загалом рахують, що в цьому році буде ще 4.500 втікачів із Чехо-Словаччини, а в наступному році коло 10.500. В перших 9-ох місяцях ц. р. Міжурядовий Комітет для європейської міграції в Женеві подбав за транспорт для 1.200 втікачів із Польщі і 1.100 із Мадящини. 862 альбанці переселилися до єврейської Італії. 1.400 жидів виїхали до Ізраїлю та 7.000 втікачів із Куби прибули до ЗСА.

СОВЕТСЬКИЙ УРЯД І КОМПАРТІЯ СТАРАЮТЬСЯ всіма способами, шантажем і обліжками; зловити від різних груп советських громадян, особливо інтелектуалів, публіцистів з висловом солідарності з інвазією військ СССР до ЧССР. Їм удалося дістати таку заяву від 39-ох московських письменників, але ті відмовилися: Александр Твардовський, Константин Симонов і Леонід Леонов.

9 АРАБСЬКИХ СУЛТАНІВ ПОГОДИЛИСЯ, що треба створити спільну армію їхніх маленьких державок-султанатів над Перською затокою на Арабському півострові. Зате вони не могли ще погодитися, яке місто обрати на столицю тієї їхньої конфедерації. Вони прирешили об'єднати свої сили й масти з уваги на спільну загрозу, яка настала для них після того, як Британія перестала боронити південну частину Арабського півострова.

ПОМЕРЛА СВ. П. ДАРІЯ ШАРАНЕВИЧ, ДРУЖИНА ПАРОХА ОБУРН

В останній хвилині опержано сумну вістку, що в Обурні, Н. Й., померла в четвер, 24-го жовтня, св. п. Дарія з Мохнацьких Шараневич, дружина тамтешнього українського католицького пароха вч. о. Омеляна Шараневича. Панахида за спокій душі Покійної в п'ятницю, 25-го жовтня, о год. 8-й вечора в похоронному заведенні Ковальчина в Обурні, заупокоїна Служба Божа в суботу, 26-го жовтня, о год. 11-й перед полуднем, в місцевій українській католицькій церкві, після чого тіло Покійної буде перевезено до Нью-Йорку до похоронного заведення Петра Яреми, де в неділю, 27-го жовтня о год. 8-й вечора буде відправлена панахида. Похорон в цвинтарі о год. 9-й рано з похоронного заведення Петра Яреми до церкви св. Юра й опісля на цвинтар.

ПОМЕРЛА СВ. П. ВОЛОДИСЛАВА ВОЛЯ ХОМНИЩАК

Сиракузи, Н. Й. — Цієї суботи, 26-го жовтня о год. 9.30 рано тут з похоронного заведення Петра Мацька при 1609 Вест Джересі вулиці до української католицької церкви св. Івана Хрестителя та опісля на український католицький цвинтар відбудеться похорон св. п. Володислава Воли з Шарих Хомнищак, яка померла у вівторок, 22-го жовтня на 42-му році життя після важкої хвороби.

Президент Джансон планує зорганізувати комісію для студій над реформою президентури

Вашингтон. — 3 Вілого Дому повідомляють, що президент Джансон хоче в найближчому часі покликати до життя окрему комісію, яка впровадить довшого часу зайнялася б студіями над реформою президентури. За два-три тижні співпрацівники Президента мають предложити йому план праці для цієї комісії. Досі невідомо подробиць про організацію цієї комісії. Відомо тільки це, що президент Джансон хотів би, щоб до комісії належали фахівці, такі як професор історик Джеймс Мак Грегор Бірнс, який видає промови Президента, секретар оборони Кларк М. Кліффорд або колишній секретар оборони Роберт Мак Намара. В студіях мали б бути виявлені такі справи, як вибір президента, організація штабу співробітників в Білому Домі та інших високих федеральних працівників, і відношення Президента до Конгресу.

Джансон заповідає участь у виборчій кампанії

Вашингтон. — 24-го жовтня президент Джансон заявив на пресовій конференції в Білому Домі, що він бере тільки обмежену участь у виборчій кампанії. В неділю 27-го жовтня о год. 7:35 увечері він промовлятиме через радіо СБІБС, а тиждень пізніше в неділю 3-го листопада о год. 8:30 він виступить в телебаченні. Президент виявив, що, можливо, він одбиде ці промови виголосить в Білому Домі і ці його виступи будуть зареєстровані на радіо й телебаченні. Президент заявив, що він, можливо, виголосить ще й інші промови в рамках виборчої кампанії, але про це він повідомить своєчасно журналістів, щоб вони могли виконати свою інформаційну службу. Президент відповів на запити журналістів, що він не планує тепер жадної подорожі за кордон, хоч про це ходять різні чутки.

Ніксон обіцяє збільшити збройні сили ЗСА, Гомфрі вірить в перемогу; тисячі демонструють проти Воллеса

Газетник, Па. — 24 жовтня республіканський кандидат на президента Ніксон вив виборчу кампанію в Пенсильванії, де заявив, що як стане президентом цієї країни, то буде старатися привернути військову перевагу ЗСА, яка була за президентури Айзенгавера, і яку зменшили демократи уряди Кеннеді й Джансона. Ніксон казав, що демократи гадають, що коли існує рівновага між збройними силами ЗСА та СССР — то буде заповнений мир у світі. Ніксон гадав, що паритету у зброєнні з таким противником, як СССР, замало, бо тоді кожної хвилини противник цієї країни може дійти до переваги і загрозити не тільки ЗСА, але й цілому вільному світові. ЗСА мусять мати збройну перевагу над СССР — казав Ніксон.

Демократичний кандидат на президента Гомфрі промовляв в Лос Анджелесі та в кількох інших місцевостях, де висловлював свою віру в перемогу 5-го листопада. Він сказав: "Гадаю, що ми вже масмо!" Присутні журналісти, пишуть про це, що поціла заява віце-президента з висловом його ж таки ентузіазму, бо в невеликому числі слухачів не видно було захвату. Ентузіазм Гомфрі базувався на інформації його каліфорнійських прихильників, які повідомили його про підтримку демократів в стейті Каліфорнія, які давніше були роз'єднані.

Д-р Ол. Сас-Яворський активно підтримує кандидатуру Воллеса

Джерзі Сіті. — В четвер, 24 жовтня, до "Свободи" завітав відомий наш громадянин-професіоналіст д-р Олександр Сас-Яворський з Луїзіани, який в минулому везався окрема своїм феноменальним знанням історії Америки під час своїх виступів на телебаченні в програмі "Запиті, що варта \$80,000". Ціль його відвідин — причинитись до популяризації між громадянами українського роду президентського кандидата з Незалежної Партії, губернатора Джорджа Воллеса. Д-р Сас-Яворський вважає, що кандидат Джордж Воллес, який буде обраним на президента, причиниться більше до справи визволення поневоленіх народів, ніж будучи який з інших теперішніх кандидатів.

"НЕВИДИМІ СТИГМАТИ", БІОГРАФІЧНА ПРАЦЯ МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ ПРО ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА КИР ІОСИФА, ВИЙДЕ СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ ЗА ПАТРІАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦ

Джерзі Сіті. — Пані Мілена Рудницька, відома діячка і авторка, написала нову велику працю: "Невидимі стигмати", яка вийде друком старанням Комітету за патріархальний устрій Української Католицької Церкви. Книга матиме понад 400 сторін друку та понад 100 ілюстрацій і її змістом є життя першосвященника Української Католицької Церкви, Верховного Архієпископа Кардинала Іосифа Сліпого. Книга має п'ять головних розділів: 1. "З більшовицької каторги до Ватиканського палацу". 2. "Погляд на минуле". 3. "Першосвященник серед сласі пастири". 4. "З славу Української Церкви". 5. "Божа рука в долі Митрополита". Книжка вже склалася в друкарні "Логос" у Мюнхені. Справа приспівеної публікації, та який більшого поширення цієї великої книги була предметом нарад, що їх мали представники П'явдації, Комітету за патріархальний устрій Української Католицької Церкви пп. інж. Степан Процик та ред. Євген Зиблікевич з Філадельфії і репрезентантом в-ва "Свобода" ред. А. Драганом минулого понеділка, 21-го жовтня, в приміщеннях "Свободи".

Розмови ЗСА з Північним В'єтнамом продовжуються — покищо без успіху

Вашингтон. — Північний В'єтнам не дав ще відповіді на останні американські мирні пропозиції і в переговорах між ЗСА й Північним В'єтнамом нема "перелому": такий головний зміст заяви президента Джансона на його пресовій конференції, яку він несподівано перевів у Білому Домі у четвер 25 ц. м. Однак Президент не виключив прихильної відповіді північно-в'єтнамських комуністів і не хотів нічого виявити з засекречених контактів ЗСА й Північного В'єтнаму. Також голова північно-в'єтнамської делегації на Паризькій конференції, Хуан Туї, заявив, що "з багато сприятливих нагод" у теперішній ситуації для прийняття Америки всіх належних проти Північного В'єтнаму, але не захотів ближче розвинути ту думку. Щодо воєнної ситуації у В'єтнамі, то Президент ствердив, що в минулому тижні згинуло там тільки 100 американських воєнків, коли в тому самому часі згинули 1243 ворожі воєнки, та коло 200 південно-в'єтнамських. Президент відмовився назвати "затишшям" ситуацію, в якій півтори тисячі осіб гине в одному тижні. Але він прославляв попереднього команданта військ ЗСА у В'єтнамі генерала Вільяма Вестморленда і теперішнього команданта — генерала Абрамса. З інших міжнародних справ, що їх затворкнено на тій пресовій конференції, — Президент признав тільки, що в нарадах з советським міністром закордонних справ Громиком порушено проблеми В'єтнамського Сходу, В'єтнаму, роззброєння й Європейського Сходу.

Советські війська частинно залишають Чехо-Словаччину

Москва. — Орган советської армії "Красная Звезда" у Москві подає опис "надзвичайно сердечного" привітання, яке зустріло советських воєнків в Калінінграді, колишньому німецькому Кенігсбергу, як вони прибули туди, вертаючись з Чехо-Словаччини. Щоб дістатися до Калінінграду з ЧССР — треба переїхати всю Польщу і скрізь, твердить советська газета, советські воєнки стрічалися з виявами надзвичайної симпатії — у що можна глибоко сумніватися, знаючи настрої поляків супроти більшовиків. Советські воєнки вітали з транспарантами: "Ви виконали свій міжнародний обов'язок" і те саме підкреслює у своїй промові до советського війська якийсь місцевий більшовицький кадик Николай Коновалов, який повторяє теревені про неможливість советськими воєнками "змови реакціонерів" в ЧССР. У відповіді йому речник того советського військового з'єднання заявив, що советські воєнки завжди готові боронити й закріплювати "соціалістичні успіхи". Але водночас советська й підпорядкована Москві східнонімецька комуністична преса продовжують атаки проти чехо-словацького народу. "Носе Дойчланд" надрукувало звернення якихись 31 чехів з критикою теперішніх проводирів ЧССР, з приміткою, що чеські газети відмовилися надрукувати той документ. Московська "Правда" друкує протическі заяви різних міжнародних комуністів. Скріплюється переконання, що більшовицькі шпери змагаються до того, щоб відсунути від влади Александра Дубчека і його найбільших співробітників, творців демократизаційного курсу політики в ЧССР.

Український Американський Клуб в Рочестері вшанував своїх діячів

Рочестер, Н. Й. — В суботу, 12-го жовтня, як Америка святкувала спеціальним Днем свого відкриття Клоубомбуса, місцевий Український Американський Клуб вшанував шість десятків відомілих постатей найбільше причинилися до його росту і розвитку. З цієї нагоди в приміщеннях Клоубу відбувся бенкет, майстром церемонії якого був колишній головний радний УНСоюзу, Василь Гузар. Бенкет започаткував молитовною впрес. о. монс. Бабак, місцевий український католицький парох, який опісля ще виголосив коротке слово. Привітання виголосив президент Клоубу Петро Дік, після чого промовляв один із тих своїх діячів, які за 37 років існування Клоубу на різних найбільше заслужених для громади діячів — піонерів, Константин Шевчук. Головним промовцем на бенкеті був головний касир УНСоюзу дир. Петро Пуцило. Після звіту секретаря Клоубу Василія Поповича, дир. Петро Пуцило вручив почесні грамоти президентів Клоубу Петрові Дікові за 26 років служби і Василеві Гузареві за 19 років служби. О. після п. Гузар передав 57 відзначень для інших заслужених діячів. Окремо вшановано 10 тих діячів, що померли. Офіційну частину бенкету закінчив молитовною впрес. о. монс. Бабак. Після того була забава при "правдиво лемківській" оркестрі (цимбалі, скрипка і бас) під проводом Миколи Онуфрієнка.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ГОТУЮТЬСЯ ВІДЗНАЧИТИ ДЕНЬ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА У ЙОГО 50-ЛІТТЯ

50-ліття Листопадового Зриву, коли над ратушею княжого Львова замайав український національний прапор, готуються святково відзначити в багатьох українських громадах. Крайовий Ювілейний Комітет на ЗСА видав для відзначення Листопадового Чину та створення Української Галицької Армії пам'ятний жетон-відзнаку, який буде розповсюджуватись в ціні по 25 центів. Додік з тих жетонів призначений на ювілейний дар Українському Воєнному Інвалідові. Святкування відбудуться, як дотепер відомо, у таких громадах:

БРУКЛІН, Н. Й.

У четвер 31 жовтня в церкві св. Духа на півні. Брукліні буде відслужена Торжественна Панахида у 50-річницю Листопадового Зриву, за всіх поляків за волю України. Початок о 7.30 вечора. Проповідуватиме о. Николай Вояковський, місцевий парох — УСС, старшина УГА і Армії УНР.

СИРАКУЗИ, Н. Й.

На неділю 27 жовтня заплановане в Сиракузах відзначення 50-ліття Листопадового Зриву та 25-ліття створення Першої Української Дивізії УНА. Крім доповіді учасника Визвольних Змагань д-ра Івана Падюка, відбудеться великий концерт силами гостей з Дітройту — Капелі Бандуристок СУМА під керівництвом П. Потапенка. Декілька поезій рецитуватиме відомий актор Євген Курило. Відділ УККА в Сиракузах закликає громадянство не лише того міста, а й Ютики, Абурну та Бінгхемтону взяти участь у святкуваннях.

НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

Місцевий Відділ УККА в співпраці з українськими Комбатантськими Організаціями влаштує в суботу 2 листопада Святкову Академію для відзначення 50-річчя проголошення Західно-української Народної Республіки і 50-річчя створення УГА. Головний доповідач — ред. Іван Кедрин з Нью-Йорку. У містечкій частині свята між ін. виконавцями виступить оперна співачка Галина Андреадіс, також місцевий хор під диригуванням М. Палидовича. У неділю в обох українських церквах будуть відправлені Служби Божі в наміренні українського народу і Панахиди по впадших Воїнах УГА.

Український Народний Дім в Джерзі Сіті відзначає 50-річчя

Джерзі Сіті. — З кінцем цього тижня місцева Українська Громада врочисто відзначатиме 50-річчя свого Українського Народного Дому, в якому і довкола якого зосереджувалося в минулому та зосереджується сьогодні громадське життя в багатьох його пролвах. Ювілейні святкування почнуть Службою Божою за зодоров'я всіх членів Дому, що буде відправлена вже в суботу, 26-го жовтня, в каплиці св. Петра і Павла. В неділю, 27-го жовтня, після співаної Служби Божої о год. 10-й перед полуднем, буде відправлена панахида за спокій душ померлих членів Дому. Того ж дня, в неділю 27-го жовтня о год. 3-й по полудні у великій залі Дому відбудеться Ювілейний Бенкет, що його відкриє молитовною місцевий парох і декан Ню Джерзі впрес. о. Антін Борса. Майстром церемонії буде один з найбільше заслужених діячів та справжній опікун місцевой Громади і окрема Народного Дому, суддя Марсел Вагнер. Ювілейну промову виголосить головний президент УНСоюзу Йосип Лисогір. У містечкій частині програми виступлять солістка Іванна Коноків, місцеві бандуристи під проводом Романа Левницького та місцеві танцюристи під керівництвом Романа Петріни. Головою Народного Дому є відомий місцевий діяч Антін Шаран, а Ювілейний Комітет працює під проводом Василя Гелі. З нагоди цього ювілею видано відповідну ювілейну книжку.

Українець з Америки заарештований в Києві

У вересні цього року в Києві заарештовано 58-літнього Андрія Літовку з Клівленду, який відвідував Україну разом з групою інших туристів. Заарештовано його на десятій день перебування в Советському Союзі, після приїзду цієї групи туристів з Львова до Києва. Заарештований має в Клівленді дружину і дочку. Тому, що арешт українця з Америки під час туристичних відвідин в Україні найвище інтересує всіх українців в цій та інших країнах на американському континенті, "Свобода" визнає всіх необхідних заходів, щоб справу цього арешту до основ перевернути і про неї детально поінформувати своїх читачів.

Інж. Степан Процик і ред. Євген Зиблікевич під час відвідин в ред. "Свободи".

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не комунізм, а імперіалізм

Колишній найбільший співробітник Йосипа Тіта ще з часів сербської комуністичної партії проти гітлерівських окупантів, пізніше віце-президент Югославії, Мілован Джілас тільки тому наразив собі того свого приятеля і пересидів 9 років у в'язниці, що в „Новій класі” і в „Розмовах із Сталіном” надто щиро писав про негативні явища комунізму і, зокрема, одверто висловлювався про зворотної феномен, званий більшовизмом. Тітові була невідомо ширість Джіласа, коли за Хрущова прийшло „замирення” між Москвою і Београдом, Совєтський Союз неаче примирився із тією дещо здемократизованою формою югославського комунізму — головні в церковній і економічній діяльності, — що їй ще недавно таврував, як ревізіонізм, себто смертельний гріх в очах ортодоксальних комуністів. Коли ж комуністичний Китай почав таврувати також Москву, як „ревізіоністичну”, то СССР і Югославія стали нечужою на одну дотичку. Сам Тіто кількакратно давав пізнати, що коли б прийшло до війни між Заходом і Совєтським Союзом, то Югославія не зможе залишитися „нейтральною”, і спільність комуністичної ідеології примусить її виступити по стороні СССР. Правда, пам'ятаючи дискримінацію, що її Югославія зазнала за Сталіна в 1948 р., Тіто принципово протиставляв скликанню до Москви представників усіх компартій світу для „засудження” Китаю.

Ситуація радикально змінилась, коли несподівано, всупереч „приятним порадам” Тіта й одвертій маніфестації його прихильності демократизаційному звороту в політиці чеської компартії від січня ч. р., Совєти й слухняні їм чотири сателітні держави вмаршували своїми збройними силами до Чехо-Словаччини. Змобілізування проти маленької й безбарої Чехо-Словаччини піхотної армії із тисячами танків та двома тисячами бомбовиків, а після того зосередження великої совєтської армії в Буковині й Басарабії і погрози на сторінках болгарської преси під диктандом з Москви — створили реальну можливість збройної інвазії Совєтів — проти Югославії. Тіто провів тасмну мобілізацію регулярної югославської армії і почав, як досвідчений підпільник, підготувати партизанку.

Мілован Джілас уже не потребує критики із своїми антисовєтськими поглядами. Хоч йому забороняли друкувати в англійській та італійській пресі антисовєтські статті, ніхто ніколи не заперечував, що с. він першорядним знавцем історії комунізму і відносини до Совєтського Союзу. Тепер, за дозволу Тіта, Мілован Джілас опинився в З'єднаних Штатах, прийнявши запрошення кількох американських коледжів і університетів, між ними Принстонського університету, виступити з циклом лекцій. У лондонському „Тайміс” появилися його дві статті на тему совєтської інвазії в Чехо-Словаччині. Джілас рішуче заперечує, начебто ця інвазія була наслідком „сварки в комуністичній родині” і наслідком остраху кремлівських вождів, що лібералізація відносин в Чехо-Словаччині „заразить” інші сателітні країни та „самостійні” республіки СССР. Джілас твердить те саме, що твердив авесь час українські політики і публіцисти: що за висівкою комунізму криється насправді давній російський імперіалізм.

„Совєтським Союзом”, — пише Джілас, — не правлять тепер, як за часів Сталіна, облудні й заскорузлі догматики, ані, як за часів Хрущова, баламутні, але відважні реформатори, але — позбавлені уяви сірі люди з партійного апарату, для яких ідеологія й ідеї с. тільки засобами для натиску, с. тільки зброєю у трі обману й експансії”. І тому Джілас переконаний, що на Чехо-Словаччині не скінчиться. Він передбачає, що черговою країною, проти якої звернеться імперіалістичний гігн Москви, буде Румунія, а за нею Югославія. „Підбій с. тепер найбільш життєвим засобом для врятування й збільшення сили країни і партії, що стали приватною власністю найтемнішої й найбільш безскупності банди”. „Окупація Чехо-Словаччини с. новим видом агресії в умовах, коли Об'єднані Нації, міжнародний закон і порядок лежать в руїнах. Експансія Совєтського Союзу не припиниться, аж поки її не припинять. Агресивна деспотична партія бюрократів шукає тільки силу...”

Український нарід, який впа в першу жертву московсько-більшовицької агресії, віддавна знає цю правду. Нестримна у своїй імперіалістичній агресії Москва найбільше примується до того, що Захід — хоч і отагаючись і з найбільшою неохотою — буде примушений поставити греблю тому імперіалізмові.

АГРЕСІЯ І ОБОРОНА

(1)

Мюнхен. — Випадкова зустріч у каварні Мюнхену. За сусіднім столом стиха розмовляють люди не німецькою мовою. Прислухаючись, — мова чеська. Глянув на сусідів — сивоголовий пан з добре знайомим обличчям. Невже це мій давній приятель з Праги? Чую голос: так, це він! Бо голос людини найдовше „консервується”, не піддається зміні. Не можу спокійно сидіти, підхожу до сусіднього столу і кажу: Nazdar!

Сивоголовий Ян (так називаю його) мене відразу пізнав і обняв. З ним два юнаки — у віці 18-20 років. Представляє мене своїх синів. Старший — Ян, молодший — Вацлав. Батько очима зрозумів мого патанія: його дружина вмерла в Празі.

Він виїхав ще перед 21 серпня 1968 р. з синами на Захід побачити світу. Окупація Чехо-Словаччини „братніми арміями” примусила його задержатися на деякий час в Югославії, Австрії, Західній Німеччині. Він з синами мав надію, що „нормалізація”, накинута Чехо-Словаччині Москвою, не буде така ганебно-брутальна.

Хотів вертатися в рідний край, бо знає, що хліб вигнання гіркий. Але тепер бачить, що Москва зробила з Чехо-Словаччини свій „протекторат” і буде „примувати мозки” молодому поколінню своїми „доктринами”. Йому жаль віддати своїх хлопців на поталу окупантам. Проти насильства такої переваги мала країна нічого не відс. Як шашелі будуть точити окупанти живе дерево поневолені нації. Вони висотити розклад у народній масі і виховувати муть послухних квіслінгів-кадарів, щоб скинути непокінні свобод та дубечки і посадити на їх місце своїх прислужників.

Не буду переказувати нашої розмови, було про що говорити і що згадувати. Мав мій приятель при собі деякі видання чеською мовою, які він одержав із Чехо-Словаччини після окупації. Позичив мені на кілька днів.

Перечитую і бачу, що уряд Чехо-Словаччини не мав ілюзій щодо намірів „братніх партій” супроти ліберального режиму в Празі й Братиславі. Сподіваючись найгіршого, чехи й словаки влаштували недостатні для агресорів радіовисильні та друкарні.

Читаю п. пропагандистський листок „Сучасник” — орган „груп культурних працівників і молодішої генерації”. Видано на сьомий день окупації, у вівторок 27 серпня. „Сучасник” — видання на мімеографі — пише, що в Чехо-Словаччині гуде „похоронний дзвін над дружиною, розстріляною і затоптаною танками держав Варшавського пaktu”. „Гострий звук сирен глибоко врізається в пам'ять, в нашу совість і певно також в сумління окупантських воєнків. Мабуть, вони вже зрозуміли, що наша зброя не вбиває не-

винних, але ранить людську совість і душу, якщо її воєнк має”...

Про рівень московської пропаганди „Сучасник” пише: „Щоб доказати оправданість своєї незаконної агресії, вони здібно до всякого бруду. Протягом 7 днів ми вже чули стільки абсурдних брехень і напівправд, що перед ними засоромилася би і сумнопрославлена пропаганда Геббельса, як школяр перед досвідченим учителем. Так нечесте вони уклали підписку: „Як себе дискредитувати перед цілим світом”. „Проголошують, мовляв, наша робітничка класна вітас „союзницькі війська” квітами, а в дійсності дія класа зустрічає їх раптом народженою не в авістю... поширюють фот о графії знайденої зброї контрреволюціонерів, коли то с зброя з пограбованих складів народної міліції”.

Далі „Сучасник” пише про віроломство російського комуністичного уряду:

Цей уряд — „порушив своєю агресією союзнамише сім міжнародних договорів. Він мусить відповідати перед міжнародним судом як убивник наших людей... Не тільки людина, але кожний камінь буде тут ненавидіти окупанта. Культурою, життєвим рівнем і розумінням демократії перед приходом сталінських методів ми завжди відрізнялися. Тільки протягом останніх 20 років, під „опікою” великопанського учителя і союзника „навіки”, ми почали семимильними кроками, в ім'я „національного завтра”, наблизитися до їхнього рівня. Ідучи за їхніми методами, ми довели до руїни людські зв'язки, свободу і господарство... Не будемо безпечні і не спинимо нашого спротиву, поки останній солдат в „рубашці” та в інших чужих уніформах не покине нашої землі, поки російська мова буде луна в наших лісах і містах”.

Далі „Сучасник”, подавши число убитих і ранених чехословацьких громадян, жертв агресії, записує: „Чи справді це добрі наслідки дружньої допомоги?”

Про матеріальну шкоду, учинену „братими” в крашівській радіостанції „Сучасник” пише, що вона досягла суми 75 мільйонів корон, і додас: „Варварство деяких воєнк не дивус. Вистачає подивитися на їхні тварі: декотрі не тільки не вміють говорити по-російськи, але не вміють навіть писати”.

„Сучасник” стверджує, що солдати армії СССР були спеціально вибрані із заведбаних областей за Уралом: „Акти проти всіх засад людськості може виконати тільки некультурний, примітивний солдат”.

„Сучасник” описує, як совєтські офіцери „ступалиши широким кроком, який знаємо з років 1939 (тоді прийшло в Чехію військо Гітлера — П. А.) і 1945 (то було військо СССР — П. А.), контролюють прикордонні

Ярослав Падох

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ДРУКУ ТРЕТЯ КНИГА „ПРАВНИЧОГО ВІСНИКА”

Не лише українським правникам та дослідникам українського права, але й українському загалові напевно буде цікаво й присматриватися до історії українського права, давнього й нового, зв'язаного з відбудовою української держави в 1917-21 роках, історії українських правників та їх організацій на всіх українських землях то до загальної — правничих питань і спогадів із правничої практики.

Друга книга „Правничого Вісника” появилася аж у 1963 році. Зате вона куди більша, як попередня, бо охоплює 256 сторінок. Як і першу книгу, її зредувала редакційна колегія з тим, що головну частину праці виконав проф. В. Маркус. Складалася вона з 22 статей, в тому числі восьми, присвячених 45-річчю української державності, до двох з історії українського права і з чинного права в УСРР, трьох з історії української адвокатури, чотирьох з сучасного життя і діяльності українських правників та їх організацій у ЗСА і Канаді. Крім того, с. там дві рецензії, спомин та невідомий довгий шерег „Наших втра”. Автори, як раніше, правники, науковці і практики, — з усіх українських земель. Їх імена й назви їх праць такі численні, що, на жаль, не вміщаються в рамках цієї статті.

І оце через п'ять років після появи другої книги Товариства Українських Правників в ЗСА, під проводом свого невідомого й невідомого голови д-ра Богдана Дзєровича, приступили до видання третьої книги.

Як і раніше, головні труднощі зв'язані з фінансами. До Товариства наплили вже багато статей відомих дослідників українського права та досвідчених практиків, адвокатів і суддів, але в той же час прибуло замало фондів, щоб могли розпочати друку. Значна частина матеріалів, призначених до цієї книги, тематично пов'язана з 50-річчям відходження української держави внаслідок визвольних змагань 1917-21 років. Було б великою шкодою, якщо книжка не появилася б у цій році або дай в цьому році не розпочався б друк.

Наші вчені, публіцисти, політики та учасники будівництва рідної державності з-перед п'ятдесяти років, без сумніву, куди серйозніше поставилися до цих великих роковин, як загаль громадянства. Вони підготували ряд незначущих праць, плеяду дуже важливих матеріалів з дуже неповторної доби, не жалуючи свого часу і труду.

Можливо, перед закінченням ювілейного часу прийде зміна. Коли не в 50-річчя 22-го Січня, то може бодей на порозі 50-річчя 1-го Листопада наша громада зрозуміє величезну вагу збереження всіх цих матеріалів, між ними й тих, що їх приготувано до третьої книги „Правничого Вісника” і дасть змогу їх надрукувати. З надією на це й писано ці рядки.

„Сучасник” повідомляє, що на Словаччині совєтський офіцер застрелив свого солдата, який відмовився їхати автом далі: совєтський генерал схвалив цей вчинок. „Сучасник” пояснює: „Знаємо, яка с. прірва між совєтським офіцером і воєнком...”

В цьому „метелику” не бракує й гумору. Під заголомком „Оголошення” читаємо: „Купусмо в будь-якій кількості мотики і лопати. Поховасмо чехословацькою совєтською дружба”.

(Продовження буде)
П. А.

Що писала „Свобода” 50 років тому

„УГРО-РУСИНІ ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТІ”

(„Свобода” 3 26 жовтня 1918 року)

„Делегація американських угро-русинів у президента Вілсона”

Вашингтон, 21 жовтня. — Делегація американської Народної Ради угро-русинів просила нині президента Вілсона, щоб він вставив в мирову програму Злучених Держав також незалежність для угро-русинів. На Угрозині жис коло 1,500,000 угро-русинів. Кількасот тисяч з них знаходяться в Злучених Державах. Делегація, будучи на аудієнції у Президента, заявила, що на слушай, коли би самостійність для угро-русинів була річчю неможливою, були би вдоволені, коли би їх злучили з новою державою чесько-словацькою або коли би їм надано автономію в межах держави угорської”.

„В РОСІЇ: НЕОБМЕЖЕНА ВЛАСТЬ ПРОТИРЕВОЛЮЦІЙНИХ КОМІСІЙ”

Стокгольм, 21 жовтня. — Напруження між протиреволюційними комісіями в Росії а центральними і місцевими совєтами с. таке грізне, що власть протиреволюційних комісій загрожувє диктатурі пролетаріату, як це доносять останні вісті з Росії. Петерс, голова Комісії для здавлення протиреволюції, має нині більшу власть, ніж народна рада комісарів. Навіть Николай Ленін, більшовицький прем'єр, не був у силі урятувати людей від покарання смертю зі сторони комісії Петерса. Червоный терор, який поширився з Москви, став диктованим, над якою Ленін і другі ладідні члени більшовицького правління, не можуть здобути контролю. Шеф протиреволюційних комісій по менших містах с. так немилосердний, що обжалованям не дають навіть змоги перевести доказ своєї невинності. Вони судять і кавають смертю зовсім не оглядаючись на інші державні організації. Народний комісар справедливості робив старання, що би протиреволюційні комісії підчинили під власть комісаріату справедливості, але вони сьому оперлися.

„БУДЬМО ПРИГОТОВАНІ”

Недалеко вже може ся хвилина, коли українська еміграція буде масами вертатися в рідні сторони. Славною на весь світ українською пісню радости, віри і надії на кращу будучність України будемо ми, вертаючі діти, витати урожайній ниві; з зелені гаї, яких війна ще цілком не знищила. Нині ми вже цілим серцем і душою с. там, відки одних з нас гнала за море царська шибениця, а других австрійська (Закічення на стор. 4-й)

З НАШИХ БУДНІВ

ПРИГОДА В АВТОБУСІ

Під кінець літа виїхався з автобусом до Гачевру — прочитати нашого Ека і привітати Мороза. Навпроти мене розсіяся дядя середніх років, котрого я зразу взяв за представника семітської раси, та скоро виявилось, що він, либонь, грек, бо виглянув с. кишені грецьку газету „Новий Елленікон” або щось подібне — і став оглядати ілюстрації. Далі знало мені в око, що, крім грецької, мій сусід тримає ще якусь газету, друковану кирилицею, що з нею, ніби, не знає, як собі порадижити.

„Македонська Трибуна”, — прочитав я уголок заголовка цієї статті.

О! — примію здивувався сусід, — то ви розумієте, що тут надруковано? По я ніхорта не второпано! Бе, бачите, поштар помішав газети — встромив у мою скриньку оцю, як ви її називаєте?..

Македонську, — відповів я. — Ну, це для мене не новина. Мій поштар, кажу, інколи любить пригаскати китайську газету, а мою, українську, заносить китайцеві, що має в сусідстві пральню. Це речі щоденного порядку.

А ви хто, українсь? — зацікавився сусід.

Українець.

А може український жид?..

Ні, — кажу, — таки українсь. Католік, євангелістський обряд.

Отак ми й нав'язали добросусідську розмову. Мій грек зразу подарував мені число „Македонської Трибуни”, до речі — органу Македонського Патріотичного Об'єднання, братської організації на зразок Українського Народного Союзу. Ця газета виходить вже 45-й рік в Індіанополіс під патріотичним кличем „Македоніа для македонців” і заважто лає Тіта, приблизно так само, як „Свобода” Петра Шестека.

Та моя пригода в автобусі в'яжеться не з македонською, а власне з грецькою газетою. В одному моменті мій сусід перервав мій студіювання „Македонської Трибуни”, підсунув під ніс свій „Елленікон” і, тиснувши пальцем на фото губернатора Мерленду, Спіро Егню, спитав:

Чи ви знаєте, що цей джентльмен?

Як же не знати, — кажу, — кандидата на віцепрезидента З'єднаних Штатів?

Не тільки те, — підсміхнувся грек. — Зраджу вам один секрет: це мій близький друг по стороні матері, можна б сказати — вуйко. Прощу вас дуже — залосуйте на тикет Никсона-Егню! Якби мій вуйко вишшов віце-президентом, мені всімчасе тепла посада в Вашингтоні! А тоді, може, по протекції і вам щось перепеде...

Теннерсвілл! — гукнув у цьому місці кондуктор.

О! Це моя станція! Тут я висідаю, — скрикнув сусід, зловив валізу і, помахавши мені на прощання грецькою газетою, вискочив з автобуса, — не називав свого імені, не подаючи адреси, ані навіть числа телефону.

І тепер я опинився в скрутній ситуації: до когд звертатися за протекцією, коли губернатор Спіро Егню стане віце-президентом З'єднаних Штатів Америки?..

І к е р

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Кравець, Євгеній Ситник, так і від діячок з Рідного Краю — сл. п. Олени Кисілевської, Ірини Павловичівської, Марії Дюнової, Ірини Домбчевської, Марії Вілак, Амадія Рублевої, Влянки Валянської, Дарії Ребет та від наших сестер із Центральної Земелі — Віри Шпаківської-Драч, Людмили Івченко, Олени Чехівської та Лідії Гасвської. (Далі буде)

Д-р Наталія Паузік

ОБОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ В АСПЕКТІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ДІЇ СФУЖО

(1)

Життя нашої спільності позмежами Батьківщини позначене певними кульминаційними точками, що визначають собою поодинокі етапи в історії боротьби за свободу української нації. Такими подіями були обидві світові війни, що кинули в західноєвропейській й заокеанській країні хвилі української політичної еміграції та скріпили собою ради вже давніших українських поселень на різних теренах.

Для кожної еміграції характерно, що у випадку, коли немає ідейних стимулів і цілеспрямованості — вона нидіє, заникає, асимілюється; коли ж її оживляють ідеали народжені на рідній землі, вона дає нові парос-

Тим саме цінніша сучасність. Тому сьогодні, коли стоїмо напередодні 20-ліття існування СФУЖО, що припадає на осінь цього 1968 року — варто пригадати про підгрунтя й обставини створення цієї Федерації Українських Жіночих Організацій.

Українське жіноцтво, відчувало суттєві потреби української нації і її вимоги, поставило свої сили на службу їй ще в самій генезі свого руху, в останній чверті минулого століття — чи то в Галичині під проводом Н. Кобирицької, чи то в Києві під проводом Олени Доброграсової та Олени Пчілки. Виключно феміністичні проблеми рівноправності не задовольняли. Тісно загальнонаціональною настановою, і визначався український жіночий рух від самих його початків.

Цю настанову продовжували й уgruntували незабутні Софія Русова й Зінаїда Мірна, ставлячи працю жіноцтва на послуги молодій українській державі. Цю настанову мав і Союз Українок у Львові, очолений заслуженими діячками Євгенією Мажарською, а згодом Міленною Рудницькою і ред. О. Кисілевською, — що виховував і провадив жіночі кадри усіх верств населення в важких умовах польської окупації.

Праця Союзу Українок мала величезне духове значення для Західної України. Особливе значення мала вона в українських селах Галичини. Жіноцтво стало свідомим співвідповідальним чинником у національній змазку.

Не відставали в своїй ідейній насназі і еміграційні українські жіночі організації, що створилися після поразки у визвольних змаганнях — Український Жіночий Союз у Відні, Жіноча Секція Українського Хліборобського Союзу в Бразилії, Союз Українок Америки, Союз Українок Канади, Організація Українок Канади, Український Золотий Хрест і створена в 1944 р. Ліга Українських Католічних Жінок Канади. Вони всі підняли червону каліну, не дали занігати її юній свіжості

і красі і звеселили страдальчу Матір над Дніпром і Дністром. І ми, нашим піонерам на еміграції, належить наш низький поклон.

Та поодинокі дії організації було замало для жіноцтва державно-думаючої нації, що залишилася без власної незалежної держави. Відчувалася вже тоді потреба об'єднаною координаційного тіла.

Отож, на Конгресі Українського Жіноцтва в Станиславові у 1934 р. виринула ідея створення Всесвітнього Союзу Українок, що введовзі, в 1937 р. і постас із осідком у Львові. Очолила його п. Мілена Рудницька, голова Союзу Українок в Ріднім Краю.

Хоч фактичне існування цього об'єднання, подуманою а світовому масштабі, бурало недовге, — тому, що війна, згодом більшовицька окупація, а потім німецька займанщина не дали змоги розвинути йому в повній силі, — воно стало претресомом для нового етапу українського жіночого руху, а саме всенационально-

го, з охопленням і емігрантських організацій.

Нові обставини життя після вибуху другої світової війни в самій Західній Україні вимагали вже нових форм, доказом чого може бути створення за німецької окупації, для рятівання жертв війни — об'єднання іншого типу, Жіночої Служби Української, що його очолили визначна діячка, педагог і письменниця п. Константина Малицька та М. Вілак.

Продовженням її була Жіноча Секція, яка працювала в рамках Українського Центрального Комітету під проводом Марти Залізьківської: ця Жіноча Секція діяла в Централі і Філіях аж до другого приходу в Галичину більшовиків.

Восні дії і повосенна ситуація спричинили хвилю еміграції, і тоді на руїнах старої Європи, де, здавалось, припинило життя, почали творитися жіночі гурти. Балато нас переїхало завдяки національній солідарності наших братів і сестер в Новому Світі до Канади, Америки й Південної Америки.

Почалося велике переселення, відкривалася перспектива нової діяльності, — поселення на далекі чужі терени, може на десятки літ. Грозило повне розпорощення сил, потопання у безодні чужоземного моря. До того ж і по цій і по тім боці океану відізналася тут же знедолена Батьківщина і свідомість потреби дії. Почуття самооборони вимагало напруги сил і невідкладної дії. Не можна було проволікати рішучої і негайної акції, а єдиним засобом, який можна було протиставити хвилі розпорощення, виявилася організаційне об'єднання.

Статутіві рамці Всесвітнього Союзу Українок не підходили для тодішніх нових умов. Треба було шукати нових форм. Головною треба було знайти зрозуміння і підтримку для об'єднання в умовах нової діяльності. Хоча не всі підтримали ці зусилля, сама ідея об'єднання зустріла ширшу підтримку як від наших діячок Америки та Канади — Олени Лотоцької, Стефанії Савчук, Катерини

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —
ПОТРІБНО: \$600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: \$540,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: \$12,000 ЩЕ ПОТРІБНО: \$48,000
ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

УПРАВА Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
— ВІДДІЛ НЬО ЙОРК —
 — влаштує —
КОНФЕРЕНЦІЮ-СХОДИНИ
в суботу, дня 2-го листопада 1968 р.
 о год. 7-й веч.
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
 2 Схід 79-та вул. в Нью Йорку
 на якій доповідатимуть

1. Ред. ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ — „Листопадовий спомин“
2. Інж. ЮЛІАН ЯСТРЕМСЬКИЙ — „Про архітектуру“.

По доповідях — дискусія.
 Управа Відділу сердечно просить ВШ. Членів до чисельної участі. Гостям раді. Товариська гутірка при чаю.
УПРАВА ТОВАРИСТВА

Появилася книжка, яка висвітлює роль українського католицького духовенства в підготовці до Листопадового Зриву та в діях УГА.
о. Іван Лебедович
„ПОЛЕВІ ДУХОВНИКИ
УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ“
 Сторінок 325
 Ціна брошурованої книжки дол. 6.00
 в твердій оправі дол. 8.00
 Замовлення враз з чеком або поштовим переказом
 прошу слати на адресу:
DR. ROMANA NAWROCKI
 221 East Sedgwick Street Philadelphia, Pa. 19119

УКРАЇНЦІ
 11-го РАЙОНУ, ПОВІТУ ЕССЕКС,
 СТЕПТУ НЬО ДЖЕРЗІ
ГОЛОСУЙТЕ НА
ДЖОРДЖА ВОЛЛГАВЗЕРА
 (GEORGE WALLHAUSER)
НА КОНГРЕСМЕНА
З РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ЛИСТИ
 ВІН СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОКАЗАВ СЕБЕ ЯК
 ВОРОГ КОМУНІЗМУ І ПРИЯТЕЛЬ ПОНЕВОЛЕ-
 НИХ НАРОДІВ, А ЗОКРЕМА НАШОГО
 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.
 ВІН ГІДНО ЗДІЙСНОВАТИМЕ В КОНГРЕСІ
 ЗСА ІДЕЇ
РИЧАРДА М. НІКСОНА
 ЯК ПРЕЗИДЕНТА І
СПІРО Т. ЕГНЮ
 ЯК ВІЩЕ-ПРЕЗИДЕНТА.
 Оголошення заплачене Українсько-Американським
 Республіканським Клубом повіту Ессекс

ТИМ РАЗОМ ГОЛОСУЙТЕ ТАК, НАЧЕ Б
ЦІЛИЙ СВІТ ВІД ЦЬОГО ЗАЛЕЖАВ

Наше суспільство працювало тяжко довгі роки над встановленням своїх громад, будівництвом своїх домів і церков та над вихованням своїх родин, забезпечуючи тим характер і силу Америки. Тепер наше суспільство бажає зберегти цей тяжко запрацьований здобуток. Воно бажає також скористати з оновленого свого тяжкого труду та жити в почуванні безпеки в своєму суспільстві та своїх домах.

РИЧАРД НІКСОН вирішив зберегти це все; він допильнує того, щоб кожний американець, без огляду на походження, міг жити в атмосфері миру, добробуту та безпеки.

РИЧАРД НІКСОН вирішив захищати нашу державу перед комуністами та іншими ворогами, які стараються розділити нашу націю та підірвати її інституції свободи.

РИЧАРД НІКСОН все підтримував принципи самовизначення для всіх народів.

РИЧАРД НІКСОН вирішив довести до гонимого закінчення війни у В'єтнамі так, як свого часу Президент Айсенгавер закінчив війну в Кореї.

В дні виборів,
у вівторок, 5-го листопада,

голосуйте за

РИЧАРДА М.

НІКСОНА

І
СПІРА Т.

ЕГНЮ!

United Citizens for Nixon-Agnew
 Nationalities Division
 Willard Hotel
 Washington, D.C.

На новому шляху життя

В суботу, 31-го серпня, в українській православній церкві Святої Тройці в Нью Йорку повінчалася і заклала нову українську родину молоді пара Володимир Калиновський і Марія Вацлавик. Життєвий шлях цих дітей емігрантів з України, які самі не бачили України, зійшовся на українській ділянці м. Нью Йорку на давнішній, хоч обом вони під опікою батьків мандрували впродовж двадцяти років різними скитальськими дорогами.

Володимир Калиновський, який декілька років тому поступив на працю в друкарні „Свободи“, а ввечері вивчав технологію електроніки в Джерзітському Технічному Інституті, це уродженець Німеччини, та вихованець Бразилії. Володя закінчив у Бразилії народну школу і почав відвідувати середню. Там же у Бразилії вправляв він завзято футбол із своїми ровесниками і вже у віці учня середньої школи почав свою футбольну кар'єру в дружині Палмейрас у місті Понта Гросса, стейту Парана. Приїхавши до ЗСА, Володя влаштувався на працю і вже набув знання друкарського верстальника (метрапжа) в друкарні „Свободи“, але знаходить час на навчання і планує поступити на університет, а також працює в спорті, граючи у місцевий футбольний клуб у 1966 році був вибраний до збірної стейту Нью Джерзі).

Марія Вацлавик народилася у місті Сан Павло в Бразилії і пізніше з цілою родиною перенеслася до міста Куритиби і там закінчила народну школу. Вже на дев'ятому році життя Марія помер її батько і від того часу її мати Наталія доайлю виховувала дві свої доні. В 1963 році Наталія Вацлавик приїхала з двома донями до Нью Йорку, де подбала про їх навчання. Марія закінчила в Нью Йорку серед-

ню школу ім. Ірвінга і після цього секретарські курси, щоб набути фахове звання. Хоч Володимир і Марія не бачили на своїй Україні, вони обом добре володіють українською мовою і беруть участь в українському житті. Марія ще 14-річною дівчиною у Бразилії належала до Союзу Українських Хліборобів на Портоні в Куритиби.

Повінчав молоді пару у церкві св. Тройці прот. Євген Новицький з дяконом Пушкаренком, в присутності матері молоді Наталії Вацлавик і її хресного батька Юліана Музика, який заступав їй батька, та батьків молодого Дмитра і Анни Калиновських. Ікону держала молоденька пара Ірка Воронко і Луїз Поїзлер, а перстені друга молоденька пара Леся Крузько і Сесар Поїзлер. У шлюбному обряді, як теж пізніше у весільному прийнятті, взяли участь чотири пари друзів і друзі: Ірка Вацлавик і Оскар Поїзлер, Ольга Лусенко і Євген Олінченко, Софія Степанченко і Павло Костів, Ірена Євнин і Євген Равчак.

Після шлюбу почалося весільне прийняття в просторій залі „Ленокс Шалет“, на яке прибуло близько 250 осіб рідні, приятелів і знайомих обох родів, Калиновських і Вацлавиків. Були на цьому родинному святі гості навіть з далекого Шикаго і з Канади. Обов'язки старостів виконували за рахунок молоді панство Марія і Іван Ройки, а зі сторони молодого Олександра Поїзлера і Василь Дикий.

Коли вже всі гості зайняли місця при багатозаставлених столах, вийшли на зал молоді в супроводі двох пар дітей з квітами та чотирьох пар друзів і друзі. Всі вони після короткого церемоніалу та традиційного привітання хлібом, сіллю і вином, з якими зустріли молодих старостів, зайняли місця при почесному столі. Тоді найстарший друг Оскар Поїзлер підніс перший тост за здоров'я молоді пари. Перший друг на переміну із власником залу були майстрами церемонії на цьому весільному прийнятті, яке започатковано молитвою, що її провів прот. Євген Новицький. Під час прийняття вголосили промови з побажаннями молодим на новій дорозі життя ред. Богдан Кравців від УНСОУ і редакції „Свободи“ та Анатоль Домарацький, технічний керівник друкарні „Свободи“ в імені найбільших співробітників молодого. Вкінці весі-

Молода пара Володимир і Марія Калиновські

ля, як і годиться, відбулася забава з танцями при звуках української джазової оркестри „Темпо“.

Після шлюбу і весілля вибралася пара Калиновських у пошлюбну подорож на Дівочі Острови. В. С.

ДІАЛОГ З МОДЕРНОЮ ЛЮДИНОЮ
 це коментар релігійного характеру про події наших днів. Це наше читати газету, чи слухати радіопрограму, яких в нас мало. Чому діалог? Бо Ви можете зразу відповісти, коли тільки бажаєте. Це телефонічне передавач.
 Програма на тиждень 26 жовтня — 2 листопада:
 Субота: Енцикліка про контроль уродин чи кий в муралісцьку?
 Неділя: Памі Кеннеді виходить замуж.
 Понеділок: Про дієцезію Марусю.
 Вівторок: Унітарний католицизм в Ірландії.
 Среда: Манифест розчарованого комуніста.
 Четвер: Ще раз про чорну революцію в Америці.
 П'ятниця: Похорони мертвого Бога? (Дурійка під мікроскопом).
 Субота: Навіть Замбрія, тільки не Україна.
 Тільки подзвоніть на число: (212) 479-4433

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ
ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНЖ.
— ВІДДІЛ У ФІЛАДЕЛФІЇ —
Субота, 26 жовтня 1968 р.
 год. 4.00 по пол.
 Зала Українського Громадянського Клубу
 847 Н. Френклін
31-й РІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ
 ВИСТУПАЮТЬ УЧНІ: Розпутський Л., Гаврас С., Головченко Б., Левишин Л., Шут Т., Лоцук В., Стеценко О., Гаврас Ю., Чижович Х., Турченко О., Петрович Г., Турченко Н., Шут Х., Кузьма О., Чижович Л., Гайдук Х., Слободян М., Кришун Л., Михалюк А., Варвара Д., Чайківський Б., Оранська К., Ковальчук Н., Мірчук І., Процик Р., Куземська М., Комаровська Я., Куземська О.
 КІЯСИ ВЧИТЕЛІВ: Л. Бульба, А. Жилавої, Н. Котвич, А. Лисенко, Ю. Оранського, Б. Перфецького, Н. Слободян.
 ФОРТЕПІЯНОВИЙ СУПРОВІД:
 Л. Бульба, Б. Перфецький
 Роль фірми „Стайнвей“, власність УМІ.
 Вступ за програмами.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ВЕЛИКОГО НЬО ЙОРКУ — МЕТРОПОЛІТАНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО
КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
 140-142 Друга Евіно, Нью Йорк, Н.Й. 10003

при співучасті
КРАНОВОГО ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ 50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО
ЧИНУ І СТВОРЕННЯ УГА з ордком в НЬО ЙОРКУ
 — влаштують —

в неділю, 3-го листопада 1968 року, в год. 6-й веч.
в залі ФЕШЕН ІНСТИТУТУ — 255 West 24th Street, New York, N.Y.
 при 24-й вулиці між 7-ою та 8-ою Евіно

ЮВІЛЕЙНУ АКАДЕМІЮ

ПРИСВЯЧЕНУ

50-им Роковинам Листопадового Чину і повстанню УГА

В ПРОГРАМІ:

Відкриття. Апелі Полягалим. Д-р Іван Козак — Промова. Сольоспів — Галина Андрєде — контральто, при акомпаньменті І. Сопеніцького. Деклямація — М. Пришляк. Хор „Думка“ — диригент Олександр Берник, при фортепіані — Х. Зубрицька.

В НЕДІЛЮ, 3-го ЛИСТОПАДА 1968 Р. в ГОДИНІ 12-й ВПОЛДНІЕ
 буде відправлена

Торжественна Служба Божя в церкві св. Юра

при 7-й вулиці в Нью Йорку
 По Службі Божій — ПАНАХИДА ЗА ПОЛЯГЛИХ ГЕРОІВ

Співують:
 Хор ім. Метрополіта А. Шеніцького — Хор „Думка“

В СУБОТУ, 2-го ЛИСТОПАДА 1968 Р. в ГОДИНІ 7-й ВЕЧОРОМ
 в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЬО ЙОРКУ

Товариська Зустріч

БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ З ГРОМАДЯНСТВОМ

Квитки вступу на Академію будуть в передпродажі в Українських Книгарнях в Нью Йорку. Для Молоді в односторонь вступ вільний. В дні 3-го листопада під Церквою і при вступі на Академію буде продавана відзнака — жетон, видана Ювільейним Комітетом. Ціна не менше 25 центів.

ПРОСИМО ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЗЯТИ ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ В ВОГОСЛУЖЕННЯХ І У СВЯТОЧНИХ ІМПРЕЗАХ з нагоди ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА 1918 РОКУ.

НЕОНАЦИСТСЬКА ПАРТІЯ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧ-
ЧИНІ ВТРАЧАЄ популярність. Офіційно звана Націонал-
 демократична, насправді скрайня права партія, досягнула
 в самоуправних виборах в автономних провінціях Гессе
 і Заарціні мало більше понад 5% всіх відданих голосів.

Капеля Бандуристів
ім. Тараса Шевченка

ділиться з Громадянством сумною вісткою
 про несподівану втрату
 Дорогого нам молодого бандуриста

ОЛЕГА БОБЯКА

який згинув в автомобільній катастрофі
 в суботу, 19-го жовтня 1968 р.

Висловлюємо наше глибоке співчуття
 Родині й Друзям Покійного.

Ділямося сумною вісткою
 з Рідними, Приятелями і Знайомими,
 що 24-го жовтня 1968 року в Нью Йорку, відійшла
 у Вічність по довгий і важкій недугі
 на 51-му році життя
 наша Найдорожча
ДРУЖИННА, МАМА, СЕСТРА І БАБУНЯ

бл. п.

ЄВГЕНІЯ ВАСИЛЬКЕВИЧ

ПАНАХИДА — в суботу, 26-го жовтня п. р. о год.
 8-й веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129
 East 7th St., Нью Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в понеділок, 28-го жовтня 1968 р. о год.
 9-й ранку в похоронному заведенні до церкви св. Юра,
 а звідти на цвинтар Cypress Hill.

В глибокому смутку:

ДМИТРО — муж
ІРОСЛАВ І ЕМІЛІЯ — сини з дружиною
РОМАН І ХРИСТІ — внуки
ІВІНА І ШУМІЛЕР — сестра з родиною
ІРОСЛАВ РУБІЛЬОВСЬКИЙ — кузина
 Близька і далека Родина в Україні

Замість поминок по мому Незабутньому Мужеві
св. п. ГРИГОРІВІ САЛЮКОВІ
 складаю 50.00 доларів
 на Дар Українському Воєнному Інвалідові.
КЛАВДІЯ САЛЮК

Замість квітів на могилу
св. п. ВОЛОДИМИРА БАРАНЕЦЬКОГО
 склали 10 дол.
 на Фонд Катедри Українознавчих Студій
 Таді і Марія та Осип ЗАЛЕСЬКІ

Замість квітів на могилу Хресного Батька
св. п. ВОЛОДИМИРА БАРАНЕЦЬКОГО
 склали 20.00 доларів
 на Український Університет у Римі
 Лідія СТАСЮК з мужем Маркіаном

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов несподівано від нас у Вічність
 наш Найдорожчий та Невіджадуваний
МУЖ, ТАТО ТА ДІДУШО

сл. п.

Радник ІВОН ГОЛУБОВИЧ

Смутком прибиті складаємо найпівнішу подяку Вам
 тим, що допомогли нам та потішили нас в найбільш бо-
 лочі хвилини нашого горя.

Передовсім дякуємо Всечеснішим Отцям: о. Богданові
 Остаповичеві з Торонта за уділення Останніх Тайн та
 щирої молитви. Як рівнож о. пріятелю І. Стахові з Нью
 Гейвен за висловлені співчуття, похоронні відправи, пра-
 цятні слова та розради у нашому безсмертному горю.
 Щира дяка проф. д-рові Т. Мандюкові, за поміч в
 останніх хвилинах життя, як рівнож панству О. І. Ко-
 бзарам за поміч та розради.

Нашим Приятелям — панству Б. і М. Полянським за
 укладання багатого серця і поміч у перших хвилинах
 нашого горя, як рівнож родині І. Л. Турянінським та р. Л. Г.
 Гуралю (з Ньюарку).

Зокрема щиро дякуємо Родині, яка не жалюючи тру-
 ду прибула з далека, щоб відправити на місце Вічного
 Спочинку Покійного — мгр. О. Гуківі (з Клівленду),
 дир. В. Чорнодольському та Родині, як рівнож — д-рові
 Я. Шавлю (з Балтімор).

Щира дяка д-рові М. М. Снігуровичам, а зокрема
 д-рові Снігуровичеві — приятелю нашого Покійного, за
 теплі та зворушливі працятні слова після Панахиди та
 на трині, як великої услуги та всеготовності поміч нам.
 Мгр. О. Мінштей за поміч і поради в перших хвилинах
 нашого горя.

Наша подяка Вам Тим, що жертвували на Служби
 Божі, квіти за Покійного, та на народні цілі, як також
 Тим, що сповсю участво в Панахиді та похоронні відправи
 Ному останню прислугу. Вам Тим, які писемно, телефо-
 нічно чи особисто зложили свої співчуття та слова по-
 тіхи — щира подяка.

Дякуємо ВШ. Панам, що несли домовину.
 Рівнож складаємо щиро подяку ВШ. п. М. Маріїв,
 п. М. Б. Іванович та п. В. Рондикові за влаштування по-
 мийок після похорону.

Всім щиро Спасибі! Нехай Бог благословить Вас
 своїми ласками.

МАРІЯ ГОЛУБОВИЧ — дружина
ІВІСА ТА ДМИТРО ПЕНІЦАК — донька і зять
РОКОСІЯНА, РОСТИСЛАВ, ОРЕСТ та
АДРІАН ПЕНІЦАК

Праця

HELP WANTED MALE

WAREHOUSE MEN
5 available openings. Day shift. \$125 a week to start. Automatic increases. 12 paid holidays. 5 minutes from Triboro Bridge. Write
Box U 7, Suite 915
Empire State Bldg.
New York, N.Y. 10001

PLANT MANAGER

Linen Supply

Unlimited opportunities and benefits. Must have experience in production flow and proper utilization of people and equipment.
• Health and Life Insurance
• Retirement Program
• Salary Open

ASSOCIATED LAUNDRIES of AMERICA
303 Green Street
Schenectady, N.Y.
Call (518) 346-4289, for appt.

MAINTENANCE MAN
We are expanding our maintenance dept. & increasing our rates to attract the better mechanic. If you have mechanical ability and knowledge of heavy equipment & cranes and are interested in joining a growing company, call Raymond Payne, 201 373-2920. Eve's. 201 338-6358.
Barnett Foundry & Mach. Co.
536 Lyons Ave., Irvington, NJ

TOOL & DIE MAKER
Experienced Machinist
Salary open.
B & W MFG COMPANY
30 West 26th Street
New York City, MU 4-5257

OIL BURNER SERVICEMEN
Why put up with the hazards and inconvenience of the crowded city? Move your family to beautiful Somerset County. Good schools, country living with fine shopping center nearby, top wages, vacations, paid holidays, sick leave, etc. For appointment and interview call
Elmer Brewer Fuel Co.
77 — 2nd St., Somerville, NJ

МУЖЧИНИ
Загальна фабрикація праці. Платня вище мінімуму. Юніа на фабриці — з бенефітами. Головні особисті до:
GENERAL CLASSICS
440 North Avenue
EAST CRANFORD, N.J.

Spindle Carver
EXPERIENCED
Good pay. Steady nice working conditions.
MI 7-3400

BURGLAR ALARM COMPANY
пошуку досвідчених продавців. Доск. коміс. — 1/3 всіх округів в Нью-Джерсі. Чудова нагода для відпочинку. E.D.T. Alarm Co.
Tel.: (201) 866-9002

МЕХАНІК ВАНТ. АВТ
Досвід. пов. бенефіт. госп. ліцензія і пенсійний план. Справедлива оцінка робітників. \$3.85 на годину. Мусить говорити і розуміти по-англійськи.
REA EXPRESS
39th St. & Northern Blvd.
Long Island City, N.Y.
Tel.: 784-0376

HELP WANTED MALE

TOOLMAKERS
1st CLASS
IMMEDIATE OPENINGS ON ALL SHIFTS
Rate 1st Shift \$4.20 - \$4.62
Rate 2nd Shift \$4.62 - \$5.08
Rate 3rd Shift \$5.04 - \$5.51
COMPANY PAID — ALL INSURANCES
COMPANY PAID — 10 HOLIDAYS
COMPANY PAID — FUND PENSION PLAN WITH VESTED RIGHTS
COMPANY PAID — VACATION
MODERN AIR CONDITIONED FACTORY
Waterman-Bie Pen Corp.
WILEY STREET MILFORD, CONN.

Real Estate

ДОМИ — БІЗНЕСИ — МОРГЕДЖИ
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО ДЛЯ АСЕКУРАЦІЇ І ПРОДАЖІ РЕАЛЬНОСТІ
Масо великий вибір домів і кожного роду підприємств у всіх частинах Нью-Йорку, Нью-Джерсі та Д. Теж вигідні купівлі в горах Нью-Йоркського Стрейту. Для прикладу кілька ofert:
ASTORIA — 8 род. мур. дм. мешкання по 5 і 4 кімнати. Річний рент \$9,500.00.
GREENPOINT — Handyman special — 8-кімнатний дм і крамниця (треба дещо ремонтувати), повна ціна тільки \$6,000.00.
JAMAICA HILL — 2 род. мурований осіняк 5 і 4 кімнати, викінчені пивні, гараж і город, тільки \$34,000.00. Масо багато всяких підприємств, як крамниця, а також, напівфабрикати, ресторани, газол, станції і т. д. Вар — низький рент, все модерне улаштування, тільки \$14,000.00, ціна тільки \$14,000.00, з того тільки \$6,000.00.
СОЛІДНА І ПАХОВА ОБСІЛКА.
A. C. K. REALTY
187-06 Hillside Avenue
Tel.: GL 4-0233. Щодня від 2 до 7 по пол. GL 4-0233

Праця

HELP WANTED MALE

ORDER PICKER-PACKER AND STOCKMEN
Full or part time. A permanent position.
BRONCO MODEL CRAFT
101 Frost Street
Westbury, L.I.
(516) 333-8810

BURGLAR ALARM COMPANY
шукає 5 досв. мужчин до інсталяції нашої Burglar Alarm Systems in Union City, Fort Lee and Red Bank, N.J. Добра платня, пост. праця, \$100 тижнево + бонус, мусить говорити по-англійськи. Нагода для відпочинку. E.D.T. Alarm Co.
Tel.: (201) 866-9002

MAINTENANCE MECHANIC
Men needed with mechanical background for general maintenance work in chemical plant. Steady work, 40 hours plus overtime. Employee benefits. Contact Mr. Brent Delfs, Stauffer Chemical Co., Stults Road off Rt. 130, Dayton, N. J. Phone (609) 655-0400. An equal opportunity employer.

BLACKSMITH OR WELDER
Автоматичні машини, мусить мати досвід, підстави з фабрики спружин. Постійна праця, повний час. Праця крутий рік. Доск. нагода для відпочинку.
Danbury Auto Springs
Mill Plain Rd.
Danbury, Conn.
Tel.: (203) 744-2290
Eve.: (203) 746-3968

Machinist
All around experience; starting rate \$3.50 per hour, overtime (13 hours at present), all benefits, hospitalization, holidays, vacations, etc.
Phone (201) 752-4000

BAG MACHINE ADJUSTERS
Familiar with Potdevin Bag Machines. Good pay, steady. Nice working conditions.
Call 201-772-7004

ROUTEMEN WANTED
For SPECIALTY CLEANERS
Відбір і достава. Дуже добра платня і комісія. Доск. нагода.
Call 729-7080 after 10 A.M.

Праця

HELP WANTED FEMALE

Operators
on MEN'S SHIRTS COLLAR ATTACHERS FOLDER JOINERS CUFF STITCHERS CUFF ATTACHERS
Steady Work — All Benefits
Day shift 8 A.M. — 4:30 P.M. Night shift 4:30 P.M. — 1 A.M.
M. NIRENBERG SONS, INC.
750 Second Avenue
No. Troy, N.Y.

БУДІВНИЧІЙ ДОМІВ
Chatham, N.J., пошукує знайомих-прибиральників для помічників доми, один повний день в тижні (побаж.), четвер або п'ятницю. Чи може також працювати? Зацікавлені прошу телефонувати. 635-7439. Платня за згодою.

Окружні Збори Відділів УНС

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС У ПАССЕЙКУ
Сидять (зліва): Вол. Новицький, — гол. Окр. Комітету, Петро Головачук — орг. реф.; Петро Пуцило — гол. касир; ред. Петро Ямник і п. Михайло Табачук. Стоять (зліва): В. Марушак — секретар Окр. Ком., Роман Шраменко, А. Зілинський, Іван Бліха — касир Окр. Ком. і І. Зварич.

Пассейк, Н. Дж. — Тут в Українському Народному Домі при Говн Але. в неділю 20-го жовтня ч. р. відбулися Окружні Збори Відділів Українського Народного Союзу, на які завітав головний касир дир. Петро Пуцило. Не було багато присутніх, бо в цьому часі відбувалися на нашому терені інші імпрези. Збори відкрив п. Вол. Новицький, голова місцевого 42-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка. Рекордовий секретар п. Марушак відчитав поря-

Праця

HELP WANTED FEMALE

ДІВЧАТА
до спеціальних хеміч. пральень. Мусять бути точні в праці при приліплюванні нумерів до одягу. Постійна праця, добрі умови. Спішіть.
Call 729-7080, After 10 A.M.

Праця

MALE & FEMALE

Retail

IMMEDIATE EMPLOYEE DISCOUNTS + EXTRA LARGE EARNINGS = MORE CHRISTMAS BUYING POWER
E. J. KORVETTE
Now accepting applications for full time and part time, permanent & seasonal positions in the following:

- ★ Stock
 - ★ Security
 - ★ Porters
 - ★ Sales
 - ★ Cashiers
- EXCELLENT PAID BENEFITS APPLY PERSONNEL

In New Jersey:
WEST ORANGE
PARAMUS
WOODBRIDGE
WATCHUNG
NEW BRUNSWICK

In Westchester:
SCARSDALE
PELIHAM MANOR
NANUET

On Long Island:
DOUGLASS
WESTBURY
HUNTINGTON
LAWRENCE
WEST ISLIP

Expanding Old established Advertising Agency has openings for experienced or will train **QUALIFIED SALES MINDED PEOPLE IN THE SALE OF NEWSPAPER** advertising. Must speak English.

• Salary
• Incentive Bonus
• Company Fringe Benefits
• Excellent Working Conditions.
Apply
EMPIRE STATE BLDG
Suite 915

ARTISTS
To decorate Glass & China. High-fired & Cold. Top salaries paid to people experienced in the field, or we will train. Want to learn this craft? Training positions are available if you can be trained as Decorator you are in demand! Day or night work is available, good opportunity, no season, no lay off. Call 277 8800 for appt. Ask for Mrs. R.

Трентон, Брістоль пригтовляються до відзначення 75-річчя „Свободи“

Трентон, Н. Дж. — Дня 12 жовтня 1968 р. Відділи УНС Союзу 245-ий з Трентону, Н. Дж. і 362-ий з Брістолю, Па., відбули наради відносно відзначення 75-річчя „Свободи“. Наради відбулися в Українському Горожанському Клубі в Брістолю, Па. Відкрив їх п. Федір Петрик, секретар 362-го Відділу і як господар Дому. У нарадах взяли участь: від 245-го Від., — п. Осип Голянок голова, Петро Булат заступник голови, Михайло Мартиненко секретар і Микола Косович рекордовий секретар. Від 362-го Відділу: пп. М. Осередчук голова, Федір Петрик секретар, М. Бойчук і Н. Філіпс члени Управи. Наради проводив Осип Голянок, президент 245-го Від. і заступник голови Окружних Філадельфій. Присутні схвалили одностайно відзначити ювілей у 75-річчя „Свободи“ Ювілейним Бенкетом в неділю, 10-го листопада 1968 р. о год. 5-й вечером в аудиторії Української Православної парафії Св. Тройці, при 824 Аделаїде вул. у Трентоні, Н. Дж., запросити на цей Бенкет парохів усіх чотирьох українських парафій, Головного Уряду УНС, голову Комітету Філадельфійської Окружності Відділів УНС, генерала Шандрука, письменника Миколу Понеділка та усі організації і товариства м. Трентону і Брістолю і редактора „Свободи“. Програма Ювілейного Бенкету складатиметься з двох частин: 1. Прийняття, під час якого будуть представлені гості, виголошені привітання та доповідь редактора „Свободи“. 2.) Мистецькі виступи, оркестра і хор Осередку СУМА ім. полк. Є. Коновальця в Трентоні, танцювальна група 362-го Відділу УНС і Квартет пань Сухоженко з Брістолю, Па., виступ письменника Миколи Понеділка і ін. На закінчення наради обрано Ювілейний Комітет, до якого ввійшли: пп. Осип Голянок — голова, Федір Петрик — заступник голови і референт мистецької програми, Михайло Мартиненко, Петро Булат, і Микола Косович — керівники влаштування бенкету. Запрошуватимуть усіх членів Відділів УНС Союзу, українські організації і товариства та все українське громадянство взяти участь у цій небуденній імпрезі. Квитки вступу можна набити у п. М. Мартиненко 994 Lambert St., п. Петро Булат, 146 Lehigh Ave., п. М. Косович, 706 Second St., п. Осип Голянок, 890 Lambert St. — усі Трентон, Н. Дж. П. Федір Петрик — Grieb Ave., Edge-Levittown, Pa. Осип Голянок Голова Ювілейного Комітету

Що писала „Свобода“ 50 років тому

(Закінчення зі стор. 2-й)

сько-польська „опіка“. Нині жисмо очікуванню бажаної хвилі повороту. Чекаємо, бажаною не відпочинку, тільки праці, хочай би тяжкої праці, про яку мріяли покоління наших предків, а се праці у вільній Україні... Історія України лишиться нам в спадщину не тільки слави традиції, але і багато брудів. Час нині попрацювати над тим, аби добути собі спадщину: час великий, аби бути свідомими сього, як дорожчим сього з тим скарб, який здобував наш наріз за морем, в калужах крові; час знати про се, яка велика віддальність спадка на кожного українця, який діждався хвилі воскресення України. Тут на еміграції, в Америці, ми мусимо ще здобути собі національну кар'єру, якої нам асе бракувало. Насамперед повинна конечно щезнути всяка братовбивча боротьба між нами. Нехай на місце братовбивчої боротьби запланує між українцями в Америці щира любов одних до других... — Андрій Блашук

СТАРША ДОНЬКА ПРЕЗИДЕНТА НАРОДИЛА ДОНЕЧКУ
Вашингтон. — Старша донька президента Джансона Лінда Бирд Бобб 24-го жовтня віддала до шпиталю, де 25-го жовтня, одну мінуту по 12-й годині вночі народила донечку, що важить 7 фунтів. І мати і дитина здорові. Чоловік пані Лінди капітан флота і Чарльз Бобб знаходяться на фронті у В'єтнамі.

М'ясо і ковбасні вироби
за мімецьким виробом для смаку. Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКІ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найбільше люблять господарі і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL-ENHMER

KARL ENHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-65 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Фліп крамниця в Нью-Йорку і поза містом.

НЬЮ-Йоркська провідна крамниця КОВБАС

та кімнатні спеціальності

SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ КОВБАСИ • ШИНКИ
Великих крамниць **Великих крамниць**
In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-8047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
In ASTORIA: 28-38 Steiway Street — AS 4-3210
In FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Trk. — 437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue — 343-6118
In ROUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street — (914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd — (616) 757-0801

Збори Відділів УНС

СУБОТА, 26-го ЖОВТНЯ 1968 р.

НЬЮ-Йорк, Н. Дж. Збори Т-на Зоря — 69 Відд., о год. 7-й веч. в домі ч. 33 East 7th Street. Порятуйте членів прибуті і виплатити залеглі вклади. — Управа.

НЕДІЛЯ, 27-го ЖОВТНЯ 1968 р.

БУНСАКЕТ, Р. Ай. Трикартальні збори Т-на Зап. Січ — 206 Відд. о год. 12:30 по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Авен. Простіться чл. прибуті. Зараз по зборах відбуються Окружні Збори Відділів УНС Союзу, на яких буде присутній гол. касир УНС Петро Пуцило. Простіться всіх членів взяти участь в зборах. — Управа.

СУБОТА, 9 Листопада 1968 р.

ШНКАГО, Л. Л. Збори Б-на св. ап. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7-й веч. в Союзному Домі, 1915 West 51 вул. Простіться чл. виплатити чл. вклади на зборах. — Управа.

Real Estate

HERBERTSVILLE, N.J.
215 Maple Avenue — Section of Brick Town. 2-story farm house. Nicely renovated. 2 small bedrooms, plus finished attic (used as bedroom). Huge living room, nice kitchen and sunny dining room. Large enclosed front porch. New tiled bath and tiled laundry room. Basement, garage, 2 good sheds for horses, etc. 1/2 acre of property off Maple Ave., on North Lake Drive. Low taxes. Only \$14,000. Owner (201) 892-3190

ULSTER HEIGHTS
Ellenville, N.Y. 6 km. модер. ранча, 3 спальні, 22 фт. вітальня, пов. ідальня, вел. кухня, 1 1/2 нах. лазнички, прикр. гараж на 2 авта, прибр. 2 акри. \$20,500.
Phone (914) 647-6879

Різне

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИТЕ ШЕ СЬОГОДНІ Д-ра Н. МІЛЛЕРА

3 ІЛІЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND #6.
а вже за кілька годин, а найдалше слідуючого дня почуєтеся краще.
Ця ілія діє дуже скоро і з дуже помітним в слідуючих недугах: кишків, жовчак, запір, нестачність, газів, відбавання, завороти голови, біль у крижах і інші недомогали. Ціна одної пакки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пакки тільки \$15.00.
Якщо Ви незадоволені протягом 24-х годин, зверніть пакку, а гроші будуть Вам сечас повернені.
Пішіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dpt. 41 790 Broad Street, Newark, N.J.

Real Estate

NEW — NEW
Richmond Hill Queens
\$43,990
2 Family — Solid Brick
5/5 + 3 Room
Walk in with bath, live Rent-Free
TEAKWOOD ESTATE INC.
Model House
113rd St. & 101st Avenue
Open Sat. & Sun. 12 P.M. - 5
Other times by appointment
(516) VI 7-4261
OR 6-1584

Шліть

ГРОШІ В УКРАЇНУ

ГРОШІ ВИСЛАНІ ЧЕРЕЗ **GRAMERCY**
С ДОСТАВЛЕНІ ЯК ГРОШІ ЧЕРЕЗ БАНК ІНОЗЕМНОГО ТОРГІВЛІ.
ДОСТАВА ДО ДВОХ ТИЖНІВ. БЕЗ ВІДТЯГНЕНЬ.

Гроші можна ужити на кожні покупки, які відберуться банком. ВИ С ТІЛЬКИ ПЕВНІ 3 ЛІЦЕНЗІОВАНІ ФІРМИ. БЕЗ ПОСРЕДНИКІВ. БЕЗ СКРИТИХ КОШТІВ.
ПОНАД НАШІХ 20 РОКІВ У БІЗНЕСІ ГАРАНТУЄ ВАМ ЗАДОВОЛЕННЯ.
Всі переклади повністю гарантовані і забезпечені. Ліцензія Департа. Банків і Забезпечення. Вондано до \$20,000.00. Офіційні посвідчення з СССР з підписом відборця.
Старта: 9 рублів за \$10.00. Оплата: до \$30.00 — \$2.75; понад \$30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St., Newark, N.J.

Шліть в дарунок Сертифікати Доларів в ЗДА для закупів в нових спеціальних доларових крамницях. Не ма оплати за це обслуговування. Жадайте наших дарунків каталогів спеціальних ліній ціни на приладдя, текстиль і харчі.
GRAMERCY
118 East 28th Street
New York 10016 Est. 1945
Відкрито в суботу 9-12.
ЗАМОВЛЕННЯ ТЕПЕР НА ЛІДВО.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

PARCEL SERVICE

UKRAINSKYE Vysokoye Byuro
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7450. — Високашні ПАЧКИ з ОДНОГО І ХАРЧАМА в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовлено великий вибір матеріалів і різних товарів на висилку для рідних на світанку до дуже дешевих цінах. Урадіть: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

Business Opportunity

ВИМКОВА НАГОДА
На продаж Complete Auto Repair — 4 man service station & building. Прив. власник в бізнесі понад 30 р., відходить на пенсію, продає зі стратою. Огляньте, щоб оцінити. Пороз. Mr. Lody Zivny, власник. Service station Ridgewood area, Brooklyn, N.Y. (212) 71-9257

NEW CO-OP LAUNDERETTE
In high volume shopping center, located in Passaic County, 20 minutes from NYC. Will feature 1969 2 speed Perma press speed, Queen washers & dryers. Low investment. Excellent opp. For big income. Absentee ownership. Service contract guaranteed. (201) 487-3869

До винайму

ДО ВІНАЙМУ 4 КІМНАТИ
1 лазничка, опріання на газ, 3 бльки від Journal Square. 26 Perrine Avenue
Jersey City, N.J.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування ЦИПРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК

FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейт NEW JERSEY. Ціни приступні для всіх. Обслуговування є найкраще. У випадку смутку в родині, клієнту, як в день, так і вночі.
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE

4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
НОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням похоронів в каплиці, похованнях в кожній районі міста. Похорони по мінімальним цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568